

II

(Besluiten op grond van het EG- en het Euratom-Verdrag waarvan publicatie niet verplicht is)

BESLUITEN/BESCHIKKINGEN

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 13 september 2007

inzake een procedure op grond van artikel 81 van het EG-Verdrag

(Zaak COMP/E-2/39.142 — Toyota)

(Kennisgeving geschied onder nummer C(2007) 4273)

(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)

(2007/831/EG)

- (1) Deze beschikking is gegeven overeenkomstig artikel 9, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1/2003 van de Raad van 16 december 2002 betreffende de uitvoering van de mededingingsregels van de artikelen 81 en 82 van het Verdrag ⁽¹⁾ en is gericht tot Toyota Motor Europe NV/SA (hierna „Toyota”); zij heeft betrekking op de verstrekking van technische informatie met het oog op de reparatie van voertuigen van het merk Toyota ⁽²⁾.
- (2) Technische informatie bestaat uit gegevens, procédés en instructies die noodzakelijk zijn om de ondeugdelijke/defecte/versleten onderdelen van een motorvoertuig na te zien, te repareren en te vervangen of om gebreken in een voertuigstelsel te verhelpen. Zij omvat zeven hoofdcategorieën:
- algemene parameters (documentatie over alle referentiewaarden en instelpunten van de meetbare waarden met betrekking tot het voertuig, zoals koppelafstelling, remspeling, hydraulische en pneumatische druk);
 - diagrammen en beschrijvingen van de fasen van reparatie- en onderhoudswerkzaamheden (servicehandleidingen, technische documenten zoals bouwplannen, de beschrijving van het gereedschap dat wordt gebruikt om een bepaalde reparatie uit te voeren, en diagrammen zoals bedradingsschema's en hydraulica);
 - tests en diagnoses (inclusief diagnostische foutcodes en troubleshooting-codes, software en andere informatie die nodig is om gebreken aan voertuigen te diagnosticeren); deze informatie is grotendeels, maar niet volledig, opgenomen in gespecialiseerd elektronisch gereedschap;
 - codes, software en andere informatie die nodig is om de elektronische controle-eenheden („electronic control units — ECU's”) waarmee een voertuig is uitgerust, te herprogrammeren, opnieuw af te stellen of te herstarten. Deze categorie houdt verband met de vorige categorie, aangezien vaak hetzelfde elektronische gereedschap wordt gebruikt om een defect te diagnosticeren en vervolgens de noodzakelijke aanpassingen te doen via de ECU's om het defect te verhelpen;
 - informatie over onderdelen, zoals onderdelencatalogi met codes en beschrijvingen, en voertuigidentificatiemethoden (d.w.z. gegevens betreffende een specifiek voertuig waarmee een reparateur de individuele codes kan identificeren van de onderdelen die bij de assemblage zijn gemonteerd, evenals de dienovereenkomstige codes van compatibele originele vervangingsonderdelen voor dat bepaalde voertuig);
 - bijzondere informatie (terugroepberichten en kennisgeving van geregeld voorkomende defecten);
 - opleidingsmateriaal.
- ⁽¹⁾ PB L 1 van 4.1.2003, blz. 1. Verordening laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 411/2004 (PB L 68 van 6.3.2004, blz. 1).
- ⁽²⁾ In de hiernavolgende tekst wordt met „Toyota” bedoeld de onderneming „Toyota Motor Europe NV/SA”, terwijl „het merk Toyota” wordt gebruikt om motorvoertuigen aan te duiden die door Toyota op de markt worden gebracht onder de merknaam Toyota.

- (3) In december 2006 leidde de Commissie de onderzoek-procedure in, en richtte zij een voorlopige beoordeling aan Toyota waarin zij meedeelde dat de overeenkomsten van de onderneming met haar servicepartners aanleiding gaven tot twijfels over de verenigbaarheid ervan met artikel 81, lid 1, van het EG-Verdrag.
- (4) Volgens de voorlopige beoordeling van de Commissie leek Toyota te hebben verzuimd om, ruim na het verstrijken van de in Verordening (EG) nr. 1400/2002 van de Commissie van 31 juli 2002 betreffende de toepassing van artikel 81, lid 3, van het Verdrag op groepen verticale overeenkomsten en onderling afgestemde feitelijke gedragingen in de motorvoertuigensector⁽¹⁾ genoemde overgangperiode, bepaalde categorieën technische informatie vrij te geven. Bovendien had Toyota toen de Commissie het onderzoek instelde, nog geen effectief systeem tot stand gebracht om onafhankelijke reparateurs zonder verdere verplichtingen toegang te verschaffen tot deze technische informatie. Toyota heeft de toegankelijkheid van haar technische informatie in de loop van het onderzoek van de Commissie weliswaar verbeterd, met name door de op haar technische informatie-website, bekend als TechDoc („TI-website”) meer informatie beschikbaar te stellen en door de reeks modellen op de site uit te breiden, maar de aan onafhankelijke reparateurs beschikbaar gestelde informatie leek nog steeds onvolledig.
- (5) De Commissie stelde in haar voorlopige beoordeling vast dat de relevante markten die door de betrokken praktijk werden beïnvloed, de markt voor het verrichten van reparatie- en onderhoudsdiensten aan personenauto's was en de markt voor de verstrekking van technische informatie aan reparateurs. De erkende netwerken voor Toyota hadden zeer grote marktaandelen op de eerste van deze markten, terwijl Toyota op de tweede markt de enige leverancier was die alle technische informatie kon verstrekken die de reparateurs van haar voertuigen nodig hadden.
- (6) In feite verlangen de overeenkomsten van Toyota op het gebied van service en onderdelendistributie van de leden van de erkende netwerken dat zij een volledig gamma van merkspecifieke reparatiediensten kunnen uitvoeren, en dat zij optreden als groothandelaren in onderdelen. De Commissie vreest dat de mogelijke negatieve effecten van dergelijke overeenkomsten kunnen worden versterkt doordat Toyota onafhankelijke reparateurs geen passende toegang verleent tot technische informatie, en daardoor ondernemingen uitsluit die, in het kader van een ander bedrijfsmodel, bereid en in staat zouden zijn reparatiediensten aan te bieden.
- (7) De voorlopige conclusie van de Commissie was dat de regelingen die Toyota had getroffen om technische informatie aan onafhankelijke reparateurs te verstrekken niet overeenkwamen met de behoeften van deze reparateurs, noch wat de reikwijdte van de beschikbare informatie, noch wat de toegankelijkheid ervan betreft, en dat deze handelwijze, in combinatie met soortgelijke praktijken van andere autoproducenten, mogelijk heeft bijgedragen tot een verzwakking van de marktpositie van onafhankelijke reparateurs. Hierdoor kan de consument op zijn beurt in hoge mate zijn benadeeld doordat er sprake was van een belangrijke beperking van de keuze aan onderdelen, hogere prijzen voor reparatiediensten, een minder grote keuze aan reparatiebedrijven, potentiële veiligheidskwesties en geen toegang tot innovatieve reparatiebedrijven.
- (8) Bovendien zou het kennelijke verzuim van Toyota om onafhankelijke reparateurs een passende toegang tot technische informatie te verstrekken, erin kunnen resulteren dat de overeenkomsten met haar servicepartners niet in aanmerking komen voor de uitzondering van Verordening (EG) nr. 1400/2002; immers krachtens artikel 4, lid 2, van die verordening is de daarin vervatte uitzondering niet van toepassing wanneer de leverancier van motorvoertuigen weigert onafhankelijke reparateurs toegang te verlenen tot technische informatie, diagnose- en andere apparatuur en gereedschap, met inbegrip van eventuele relevante software of de opleiding die noodzakelijk is om deze motorvoertuigen te kunnen repareren en onderhouden. Zoals in overweging 26 van de verordening wordt verduidelijkt mogen de toegangsvoorwaarden in geen geval tussen erkende en onafhankelijke marktdeelnemers discrimineren.
- (9) Ten slotte kwam de Commissie tot de voorlopige conclusie dat de overeenkomsten tussen Toyota en haar erkende reparateurs, gezien het gebrek aan toegang tot technische informatie, vermoedelijk niet in aanmerking kwamen voor de uitzondering van artikel 81, lid 3.
- (10) Op 22 januari 2007 deed Toyota bepaalde toezeggingen om aan de bezorgdheden tegemoet te komen die de Commissie in haar voorlopige beoordeling te kennen had gegeven.
- (11) Volgens deze toezeggingen wordt de reikwijdte van de te verstrekken informatie bepaald door het beginsel van non-discriminatie tussen onafhankelijke en erkende reparateurs. In dit verband zal Toyota ervoor zorgen dat alle technische informatie, gereedschap, uitrusting, software en opleiding die noodzakelijk zijn voor de reparatie en het onderhoud van haar voertuigen en die in alle EU-lidstaten aan erkende reparateurs en/of onafhankelijke importeurs van de merken Toyota door of namens Toyota worden verstrekt, ook aan onafhankelijke reparateurs ter beschikking zullen worden gesteld.

(1) PB L 203 van 1.8.2002, blz. 30.

- (12) In de toezeggingen wordt nader bepaald dat „technische informatie” in de zin van artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1400/2002 alle informatie omvat die met het oog op de reparatie of het onderhoud van motorvoertuigen van de merken Toyota aan erkende reparateurs wordt verstrekt. Het gaat met name om software, foutcodes en andere parameters, met inbegrip van de update daarvan, die nodig zijn voor werkzaamheden aan elektronische controle-eenheden (ECU's) met het oog op het invoeren of herstellen van de door Toyota aanbevolen afstellingen, methoden voor voertuigidentificatie, onderdelencatalogi, praktische oplossingen op basis van praktijkervaring met betrekking tot problemen die bij en met een bepaald model of bepaalde serie vaak voorkomen, en terugroepberichten of andere berichten over reparaties die door erkende reparateurs kosteloos kunnen worden uitgevoerd.
- (13) Toegang tot gereedschap omvat toegang tot elektronische diagnoseapparatuur en ander reparatiegereedschap, met inbegrip van de desbetreffende software, de periodieke update daarvan, alsmede serviceverrichtingen voor dat gereedschap.
- (14) De toezeggingen verbinden Toyota en met Toyota verbonden ondernemingen, maar zijn niet rechtstreeks verbindend voor onafhankelijke importeurs van voertuigen van Toyota, de zogeheten „niet-gelieerde nationale marketing- en verkoopbedrijven” („niet-gelieerde NMCS's”). Toyota heeft zich bereid verklaard om in lidstaten waar zij haar voertuigen via niet-gelieerde NMCS's distribueert, alles in het werk te stellen om deze bedrijven contractueel te verplichten Toyota alle technische informatie of taalversies van technische informatie te verstrekken die zij aan erkende reparateurs in de desbetreffende lidstaat ter beschikking hebben gesteld. Toyota verbindt zich ertoe deze technische informatie of taalversies daarvan onmiddellijk op haar TI-website te plaatsen.
- (15) Overeenkomstig overweging 26 van Verordening (EG) nr. 1400/2000 is Toyota evenwel niet verplicht onafhankelijke reparateurs technische informatie te verstrekken die een derde in staat kan stellen in het voertuig gemonteerde antidiefstalapparatuur te omzeilen of buiten werking te stellen en/of elektronische apparatuur te herijken⁽¹⁾ of apparatuur te manipuleren die de snelheid van motorvoertuigen begrenst. Zoals elke uitzondering in het kader van de EU-wetgeving, moet overweging 26 strikt worden uitgelegd. In de toezeggingen wordt gesteld dat, indien Toyota zich op de uitzondering beroept als grond voor haar weigering om onafhankelijke reparateurs toegang te bieden tot technische informatie, zij er wel op dient toe te zien dat de geweigerde informatie zich beperkt tot hetgeen strikt noodzakelijk is om de in overweging 26 bedoelde bescherming te bieden, en dat het ontbreken van de desbetreffende informatie onafhankelijke reparateurs er niet van weerhoudt andere dan de in overweging 26 bedoelde verrichtingen uit te voeren, met inbegrip van werkzaamheden aan apparaten zoals elektronische controle-eenheden voor motorbesturing, airbags, voorspanners voor veiligheidsgordels of elementen van de centrale vergrendeling.
- (16) Artikel 4, lid 2, van Verordening (EG) nr. 1400/2002 bepaalt dat technische informatie beschikbaar moet worden gesteld op een wijze die evenredig is met de behoeften van de onafhankelijke reparateur. Dit houdt in dat de informatie zonder verdere verplichtingen ter beschikking wordt gesteld, en dat bij het vaststellen van de prijzen rekening wordt gehouden met de mate waarin de onafhankelijke reparateurs gebruik maken van de informatie.
- (17) Overeenkomstig dit beginsel wordt in de toezeggingen nader bepaald dat Toyota ervoor zorgt dat de TI-website alle technische informatie bevat over modellen die na 1 januari 1997 op de markt zijn gebracht, en erop toeziet dat alle bijgewerkte informatie steeds op de TI-website of een nieuwe website waarop dergelijke informatie wordt gepubliceerd, beschikbaar is. Verder zal Toyota er te allen tijde op toezien dat de website gemakkelijk te vinden is en een gelijkwaardige functionaliteit biedt als de methoden die worden gebruikt voor het verstrekken van technische informatie aan leden van haar erkende netwerken. Wanneer door Toyota of met Toyota verbonden ondernemingen bepaalde technische informatie in een EU-taal aan erkende reparateurs wordt verstrekt, zorgt zij ervoor dat deze taalversie van de informatie onmiddellijk op haar TI-website wordt geplaatst.
- (18) Wat betreft de technische informatie over modellen die door Toyota in de periode van 1 januari 1997 tot 1 januari 2000 op de markt zijn gebracht, heeft Toyota zich ertoe verbonden deze vóór 31 december 2007 op de website te zetten.
- (19) In de toezeggingen wordt nader bepaald dat de kostenstructuur van Toyota voor de toegang tot de site gebaseerd is op de kosten van een jaarabonnement voor onafhankelijke reparateurs op het intranet van Toyota, ofwel 2 400 EUR. Om aan het in de verordening genoemde evenredigheidsbeginsel te voldoen is Toyota echter bereid de kosten pro rata per maand, week, dag, periode van 4, 3, 2 of 1 uur in rekening te brengen voor 3 EUR per uur, 6 EUR per 2 uur, 9 EUR per 3 uur, 12 EUR per 4 uur, 16 EUR per dag, 72 EUR per week en 240 EUR per maand. Toyota stemt ermee in deze kostenstructuur voor de toegang tot de site te handhaven en de kosten niet méér te verhogen dan het gemiddelde inflatiepercentage in de EU gedurende de geldigheidsduur van de toezeggingen.
- (20) De toezeggingen van Toyota doen geen afbreuk aan bestaande of toekomstige vereisten op grond van de Gemeenschapswetgeving of de nationale wetgeving, die de reikwijdte van de technische informatie welke Toyota ter beschikking moet stellen van onafhankelijke bedrijven kunnen uitbreiden en/of gunstiger methoden kunnen voorschrijven voor de beschikbaarstelling van dergelijke informatie.
- (21) Toyota heeft zich ertoe verbonden een speciale procedure in acht te nemen voor geschillenbeslechting. Deze is van toepassing op elke klacht van een onafhankelijke reparateur of vereniging van onafhankelijke reparateurs in de Europese Unie met betrekking tot de toegang tot technische informatie.

⁽¹⁾ Dat wil zeggen, de oorspronkelijke instelling van een ECU op een niet door Toyota aanbevolen manier te wijzigen.

- (22) Volgens deze procedure behandelt de NMSC de klacht na indiening eerst op het eigen niveau: er wordt een functionaris met de klacht belast. Deze functionaris onderzoekt de klacht, verstrekt aanvullende informatie, geeft uitleg of stelt de indiener van de klacht een oplossing voor. Wanneer de functionaris en de indiener van de klacht geen overeenstemming bereiken of het geschil niet wordt beslecht, verwijst de functionaris de klacht door naar de door Toyota ingestelde helpdeskfaciliteit, behalve wanneer het uitblijven van een akkoord of het niet-beslechten van het geschil het gevolg is van het uitblijven van een reactie van de onafhankelijke reparateur of vereniging van onafhankelijke reparateurs. Vervolgens onderzoekt Toyota de zaak en bevestigt zij het standpunt van de functionaris of doet een voorstel voor een andere oplossing. Wanneer Toyota en de indiener van de klacht geen overeenstemming bereiken of het geschil niet wordt beslecht, verbindt Toyota zich ertoe akkoord te gaan met arbitrage. De indiener van een klacht mag in elk geval om arbitrage verzoeken binnen 20 werkdagen na de indiening van zijn klacht bij een NMSC.
- (23) Op deze arbitrage zijn de geldende nationale regels voor arbitrage van toepassing, en het arbitragehof omvat drie arbiters die in overeenstemming met die regels zijn benoemd. De arbitrage vindt plaats in de lidstaat waar het hoofdkantoor van de indiener van de klacht is gevestigd. De arbitrage geschiedt in de officiële taal van de plaats waar de arbitrageprocedure wordt gehouden. De arbitrage doet geen afbreuk aan het recht om zich tot de bevoegde nationale rechtbank te wenden.
- (24) Gezien deze toezeggingen komt de Commissie tot de conclusie dat er niet langer gronden voor een optreden harerzijds bestaan. De toezeggingen zijn verbindend tot en met 31 mei 2010.
- (25) Het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities heeft op 9 juli 2007 een gunstig advies uitgebracht.
-